



Na delo

Načela atlantske listine morajo biti osnova delu mirovne konference, na kateri se razpravlja o usodi Trsta.
Moša Pijade

Cena 2 din — Mesečno 8 din

Leto I. - Štev. 17

Glasilo Okrožnega odbora OF Celje. Izhaja vsako soboto

Celje, 3. avgusta 1946

Sporočili smo naši delegaciji zahteve ljudstva celjskega okrožja

Pod dojmom veličastne manifestacije za priključitev Trsta in Julijske krajine Jugoslaviji, ki je z veličastno enotnostjo dokazala, da naše ljudstvo razume, za kaj gre in zato kakor en sam mož zahteva, da zavezniki upoštevajo žrtve, ki so jih dali jugoslovanski narodi za uničenje fašizma v štiriletni osvobodilni borbi — smo se podali 28. t. m. v Ljubljano, da izročimo tov. Kardelju želje in zahteve slovenskega delovnega ljudstva celjskega okrožja.

Prekrasno, sončno jutro — kakor da nas hoče uveriti o tem, da ni mogoče kaj drugega, nego uresničenje ljudske volje, ljudske zahteve po pravici, da se nam da to, kar je naše od vekomaj, da se nam končno vendar enkrat prizna s tolikim trpljenjem in brezprimernimi krvavimi žrvami izvojevana osvoboditev in svoboda naših bratov v Primorju.

V sončnem jutru je brnel naš avto skozi Savinjsko dolino — povsod praznično razpoloženje, z vseh hiš plapolajo zastave, vsa okna so okrašena s cvetjem in zelenjem, povsod navdušenje in pesem... iz oči kmeta, ki ga srečujemo, sije zaupanje in zavest, da terjamo samo eno: **pravico!** Cvetoča dekleta nam mahajo v pozdrav — v očeh jim gori mladostna sreča, sreča vere in zaupanja... zgarana mamica in preizkušenci, v borbah življenja, prekaljeni očanci iztegujejo roke proti nam: »Pravice zahtevamo, to naj nam priznajo, kar je naše!«

Naš avto brzi naprej. Toplo in sladko nam je v duši... ta narod, ki tako čuti utrip srca svojega brata po krvi tam v goriških brdih in ob skali Jadranskega morja — ta narod mora priti do svoje pravice... Ni je sile, ki bi mu jo mogla kratiti — prej ali slej, tako ali tako, toda pravica mora zmagati nad nasiljem...

Ze smo skozi Črni graben in od zdaj naprej vse do Ljubljane: ni je hiše, ni ga okna, kjer ne bi bilo slike, okrašene z nagelji in zelenjem, našega velikega Kardelja, v katerega so uprte te dni oči vsakega otroka, vsake naše žene, vsakega našega človeka. On nam je danes simbol zahtev našega ljudstva, s polnim zaupanjem je položil slovenski narod svojo usodo v njegove roke... **Trst in Julijsko krajino nam** — pa bo zajamčen mir v Evropi; ako zmagajo v Parizu imperialistične želje svetovne reakcije, potem naš narod ve, kaj je njegova dolžnost: **borba se bo nadaljevala vse do končne zmage pravice!** —

Prišli smo v Ljubljano.

Šest let je nisem videl, šest dolgih let — skoraj, da je nisem spoznal! Ali si to res ti, Ljubljana, ki sem te poznal kot zaspano, dolgo vas v svojih mladostnih letih, ali je mogoče, da si tako izpremenila svoj obraz — da, treba je bilo štiriletne težke preizkušnje, da si danes res to, o čemer so sanjali naši najboljši možje: iz štiriletnega mučeništva si se prerodila in si postala **srce slovenskega naroda!** Tako, kakor si ti sprejela našo delegacijo, more sprejeti resnično samo svobodna Ljubljana, tolmač čustev vsega slovenskega ljudstva v teh zgodovinskih trenutkih.

Najvažnejše misli o gospodarsko-političnih nalogah ljudskih odborov

O ljudskih odborih, njihovi konsolidaciji in organizaciji je bilo zadnje čase že mnogo razpravljanih. Vendar pa še vedno kaže vsakodnevna praksa, da je bilo tisto, kar se je najbolj naglašalo, sprejeto površno in z nezadostnim razumevanjem, da ni prodrlo do naših osnovnih organov oblasti, do mnogih naših okrajnih odborov. Še vedno ni povsod zadostnega pojmovanja osnovne gospodarske linije kot najrealnejše podlage za najboljšo in najhitrejšo konsolidacijo organov in organizacije ljudske oblasti. V tem nerazumevanju je razlog počasnosti pri konsolidaciji ljudskih odborov, zaradi katere imamo politično in gospodarsko škodo.

Škoda v političnem pogledu je v tem, ker dosejanja zmeda in neodločnost v upravno-teritorialni organizaciji ljudskih odborov, nejasnost v kompetencah, ki jo marsikje dosejanja praksa ljudskih odborov kaže, oddaljuje široke ljudske množice od sodelovanja, ker naši ljudski odbori niso več tisti organi oblasti, kakršni so se razvili v času narodno osvobodilne borbe. Birokratizem, papirnato uradovanje in praksa uradniškega centralističnega poslovanja povzročata mučno situacijo in zlo voljo pri nižjih organih oblasti in slednji sami zapadajo tendenci diktiranja. Oddvojenost organov oblasti na eni strani in nesodelovanje množic volivcev v vprašanih oblasti in v vprašanih lokalnih interesov na drugi strani, povzročata občo dezinteresiranost. V takih primerih stanje zdaleka ni tako, kakršno bi moralo biti ob dejstvu, da je oblast vendarle ljudska.

Ker mi nismo osnovnim našim organizacijam, osnovnim našim organom oblasti pokazali tistih osnovnih nalog gospodarske obnove, gospodarske iniciative od spodaj, ker so se okrajni in okrožni ljudski odbori bavili v glavnem samo z vprašanjem administracije, z vprašanjem tako zvane komasacije, ne da bi pokazali na gospodarske momente, zato to delo ni moglo roditi večjih sadov. Zmeda s komasacijo je napravila veliko škodo, tako da se ponekod še danes ne morejo znajti. Še danes imamo polno vrsto krajevnih ljudskih odborov, ki ne vedo, kakšna usoda jih čaka jutri.

Iz vseh delov Slovenije se je v deset in desettisočih zgrnilo delovno ljudstvo in Ljubljani — med njimi smo bili tudi mi, ki smo bili določeni kot tolmači volje ljudstva celjskega okrožja, in vsi kakor en mož smo stopili pred tovariša Kardelja in mu izročili želje in zahteve slovenskega naroda. Brez Trsta in Julijske krajine ne bo miru v Evropi — mi zahtevamo samo svoje in ničesar drugega!

V zavesti, da smo izročili svoje zahteve pravemu možu v roke, smo se vrnili domov.

Fedor Gradišnik.

Gospodarska škoda je v tem, da ljudski odbori niso pristopili k reševanju svojih gospodarskih nalog; mnogi sploh niso vedeli, da so to najvažnejše naloge, misleč, da je njihova dolžnost samo izvrševanje nalogov višjih organov oblasti in niti niso vedeli, da morajo sami razvijati iniciativo na lastnem gospodarskem poprišču. Kljub velikim občim naporom naše gospodarske obnove in uspehom, ki so bili doseženi, je vendarle še mnogo možnosti, ki niso bile izkoriščene in mobilizirane. Državni gospodarski sektor ni samo večja industrija ali delavnica pod upravo zveznih in federalnih ministrstev, državni gospodarski sektor je tudi vsa tista dejavnost, ki je v ingerenci nižjih organov oblasti. Zlasti je treba opozoriti na nedavno odločbo Zvezne skupščine o podjetjih občega zveznega značaja, na gospodarske smernice, ki jih je tov. Kidrič podal v skupščini in ki vnašajo jasne perspektive v gospodarsko dejavnost v bodoče. V zvezi s tem bodo sledili nadaljnji ukrepi, katera podjetja in delavnice preidejo v ingerenco nižjim organom oblasti. Toda v ekspezeju tov. Kidriča je jasno naglašeno, da z dohodki podjetij zveznega značaja ne razpolaga samo dotično ministrstvo kot upravna oblast, marveč zvezna vlada. Isto velja za federalna ministrstva, za podjetja federalnega značaja, ki bo z njihovimi dohodki razpolagala vlada LRS. Višek vrednosti, ki se ustvarja v državnem gospodarstvu, pripada organom oblasti kot celoti, zvezni vladi kot celoti, federalni vladi kot celoti, okrožnim, okrajnim in krajevnim ljudskim odborom kot celoti. Treba je razumeti, kakšna perspektiva se pred našim državnim gospodarstvom odpira ob dejstvu razvijanja iniciative od zgoraj in od spodaj. Po ekspezeju tov. Kidriča ne gre le za to, da mi razdelimo trenutno že obstoječo industrijo in delavnice, gre za to, da se v največjem razmahu sprosti iniciativa gospodarske podjetnosti od spodaj. Ta sedanja razdelitev bo materialni dokaz, kakšno vlogo morejo ljudski odbori igrati: dala jim bo materialno podlago za iniciativo, da prično snovati nova podjetja.

Letošnji budžet je samo nekaj provizorij, ki ne sme biti ovira za razvoj. Treba je vedeti, da bomo prihodnje budžete krajevnih, okrajnih, okrožnih ljudskih odborov, federalnih in zveznih vlad gradili predvsem na osnovi lastnih dohodkov vsakega od teh organov oblasti. Čim večji bodo torej lastni dohodki gospodarske podjetnosti določenega organa oblasti, tem solidnejši bo temelj bodočega budžeta.

Ista stvar je z načrtom. Vsak odbor, zlasti okrajni in okrožni, si more graditi svoj lastni plan. Zvezni in republiški plan bosta vsota in vzajemna koezija načrtov vseh nižjih organov oblasti. V nakazovanju teh gospodarskih perspektiv je nemogoče, da ne bi bilo neposrednega interesa volivcev za delo lokalnega organa ljudske oblasti. Zain-

teresiranost širokih množic je naravno večja za vprašanja, ki so jim neposredno pred očmi, za probleme, ki jih bolj zanimajo, za stvari, ki se jih neposredno tičejo. Ko bodo krajevni ljudski odbori pronikli v perspektive svoje domače gospodarske dejavnosti, v ves njen pomen, ne bo toliko bojazni, češ, da ima ta kraj dovolj možnosti za obstoj lastnega organa oblasti. Iniciativa od spodaj se bo sprostila za vse mogoče načine gospodarske dejavnosti: od komunalnega podjetja, elektrike, vodovoda, stanovanj, obrtniških delavnic, do na primer sadnih sušilnic in cele vrste drugih podjetnosti, ki jih morejo ljudski odbori na vasi razvijati v poljedelstvu in obrtništvu. Vse to bo mobiliziralo ogromne nove sile in ustvarjalo močan državni gospodarski sektor. Treba je imeti pred očmi perspektivo, da bodo v bodoče davčni dohodki usmerjeni pretežno na privatni sektor, dočim iz državnega sektorja dohodki ne bodo pritekali toliko v obliki davkov, marveč pretežno v obliki dohodkov iz državnih podjetij, ki bodo vsi vključeni v budžetu.

V zvezi z zakonom o zadrugah in z naporom, ki so na polju združništva pri nas že ustvarjeni, da se zadruga ne vežejo na kak popolnoma samostojen združni sektor, ampak da dejavnost zadruga gravitira na krajevne in okrajne ljudske odbore, bodo s tem dobili osnovni organi oblasti popolnoma nov izgled. Odločno je treba obsojati tiste, ki ne vidijo vloge, ki jo imajo ljudski odbori v odnosu do zadrug. Opaziti je namreč pri nekaterih oddelkih ministrstev, da v svojih naročilih in statistikah zadruga vključujejo v privatni sektor. Zadrugam je treba res še mnogo pomagati, da se izkopljejo iz kapitalistične miselnosti, iz antagonizma napram državnemu sektorju, ki se tu in tam tudi še pojavlja. Toda zadruga so silno važen pomočnik državnemu gospodarskemu sektorju, so pomočnik, da se privatna gospodarska iniciativa prilagaja občim interesom vsega gospodarstva. Mnogo je stvari, ki so danes še napačne in še precej časa bo trajalo, da bodo napake odstranjene. Toda aktivnost ljudskih odborov kot osnovnih organov oblasti v gospodarski iniciativi lastnega kraja bo tesno povezovala ljudstvo s svojim ljudskim odborom v vzajemnem reševanju lokalnih potreb v sklopu s splošnimi nalogami naše države.

To so gospodarski problemi, ki vsekako zahtevajo širokega in detailnega razpravljanja po nižjih in sploh po vseh naših organizacijah, da bodo naši novi ljudski gospodarstveniki razumeli bistvo našega novega gospodarstva.

Poleg gospodarskih nalog je še cela vrsta drugih vprašanj, na katerih je moči zainteresirati množice in ljudske odbore same za njihovo reševanje. Vprašanje šolstva in kulture, stanovanjski problemi, vprašanje administracije, Narodne milice itd. je treba postaviti tako, da bo ljudstvo neposredno zainteresirano na reševanju teh vprašanj.

H konsolidaciji ljudskih odborov ne moremo pristopiti iz kriterija okrajnega odbora, koliko krajevnih ljudskih odborov želi imeti ali more obvladati v svojem okraju. Teritorialno okvirjenje ljudskih odborov po krajih se more vršiti samo na terenu, in z nakazovanjem te gospodarske perspektive se bodo volivci najlaže sami znašli v tem, ali je kraj sposoben imeti svoj ljudski odbor ali pa se

Odredba

o enotni prodajni ceni pšenice in o znižanju cen poljedelskih naprav, orodja in strojev, umetnega gnojila, volnenih tkanin, sukna in volnenih odev

1. Za pšenico iz presežkov po čl. 5 uredbe o odkupu žita v ekonomskem letu 1946-47 se določa enotna prodajna cena din 440.— za 100 kg franko vsak distribucijski kraj v Federativni ljudski republiki Jugoslaviji.

2. V suficitarnih pokrajinah za siromošne kmetovalce, ki nimajo dovolj žita za prehrano, pa prebivajo v krajih, kjer se vrši odkup po uredbi o odkupu žita v ekonomskem l. 1946-47, je prodajna cena pšenice enaka odkupni ceni. Točnejša navodila o tem bo izdalo ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ.

3. Za ohranitev cene pšenice iz točke prve te odredbe se pooblašča minister za trgovino in preskrbo FLRJ, da ustanovi sporazumno z zveznim uradom za cene pri Državni hipotekarni banki izenačevalni fond.

4. V najkrajšem času bo izdan odlok o znižanju cen sledečih industrijskih proizvodov:

- a) poljedelskih naprav, orodja in strojev povprečno za 30 %,
- b) umetnih gnojil povprečno za 25 %,
- c) volnenih tkanin povprečno za 10 %,
- d) sukna povprečno za 30 %,
- e) volnenih odev povprečno za 20 %.

5. Ministrstvo za trgovino in preskrbo FLRJ in zvezni urad za cene bosta izdala potrebna navodila za izvršitev te odredbe.

6. Ta odredba velja od dneva objave v Uradnem listu FLRJ.

V zastopstvu predsednika gospodarskega sveta, minister za finance FLRJ
Sreten Žujović

Spominjamo se časov, ko je bilo sorazmerje med industrijskimi proizvodi in cenami poljedelskih proizvodov zelo neskladno. To je bilo v dobi stare Jugoslavije, kjer je bila industrija, zaščitena z visokimi carinami in se je ves dobiček stekal v karteke domačih, še bolj pa tujih kapitalistov. S spremembo družbene strukture v Jugoslaviji, katero je prinesla borba naših narodov, se je s podporo vsega delovnega razreda odnos cen kmetijskih in industrijskih proizvodov znatno izboljšal. In ravno te dni so bili na tem polju doseženi še znatnejši uspehi.

Z odlokom iz leta 1946 o cenah žitaric so ostale v veljavi lanskoletne cene. Po novi uredbi je dovoljeno kmetu-proizvajalcu, da svobodno razpolaga z gotovim delom svojega pridelka, ki ga lahko prodaja po prosti ceni. Že iz tega razloga in ker so se cene industrijskim proizvodom znatno znižale, bo letos dobil naš kmet za svoje žito neprimerno več kot lani.

Marsikdo bi mislil, da bodo prebivalci opustošenih krajev plačevali poljedelske proizvode po istih cenah kot lani. Temu ni tako, kajti s povečanjem državnega in združenega sektorja ter intervenciji države pri načrtnem določanju cen na tržiščih so ustvarjeni pogoji za izenačenje cen pridelkom in znižanju cen industrijskih predmetov.

Zaradi prometnih težav in slabe žetve je prišlo do sedaj do več veljavnih cen žita, ki se je po raznih krajih naše države gibala od 4,50 do 6,50 dinarjev, pa tudi več. Ker predstavlja kruh osnovno hrano naših narodov in ker so sedaj tudi plače izenačene na vsem ozemlju naše države, je torej nujno potrebno, da je cena pšenice povsod ista.

Da bi država omogočila boljše obdelavo zemljišč in dvignila proizvodnjo, je povzela ukrepe, da bi kmetom cene zagotovila orodje in gnojila. Če bi

ostale cene industrijskim predmetom, ki jih kmet potrebuje, ista, ne bi zneski, ki jih bo naš kmet dobil letos za svoje pridelke, povečali kupno moč kmeta. Zato je gospodarski svet izdal uredbo, s katero se morajo znižati cene industrijskim predmetom. Znižanje teh cen je tako veliko, da se bodo nekateri predmeti prodajali pod proizvodnjo ceno. Ta primanjkljaj bo krila država z dohodki iz drugih sektorjev.

Močan državni sektor in načrtno vodstvo gospodarske politike sta omogočila tako regulacijo cen in je ta nova odredba o enotni prodajni ceni pšenice in o znižanju cen poljedelskih naprav, orodja in strojev, umetnega gnojila, volnenih tkanin, sukna in volnenih odev nov doprinos k utrditvi zveze delavca in kmeta.

Pogozdovanje

Ako nas vodi pot po cesti iz Radeč proti vasi Hotemežu, se nam kmalu odre na desni strani slika vzornega gospodarstva, kakršnega smo imeli priliko opazovati po vseh ostalih krajih lepe Spodnje Štajerske. — Še malo prej senca hladnega drevja je padla, kakor je padlo drevje pod nemškimi sekirami; namesto svetlih dreves nam zija naproti goličava. Ali se spominjate na Kras? Take rane se tu v naših gozdovih vrstijo.

Poleg sečnje pa so napravili škodo v tukajšnjih gozdovih tudi številni požari, ki so nastali ob umiku tujih armad, kjer so zadnje dni rajha taborile številne množice vojakov.

Da bi vsaj nekoliko zakrili te rane in popravili škodo, ki je nastala, je oskrbništvu državnih gozdov v Radečah izdelalo načrt pogozdovanja golosek v vseh prizadetih revirjih. Sadike je dobilo iz državne gozdne drevesnice Radeče, organiziralo je delavstvo in mla-

dino, ki se je oboje rado odzvalo, določilo je termin pogozdovanja za mesec april, ki je za izvršitev tega dela najprimernejši in takoj pričelo z delom.

Pogozdovanje je vršilo oskrbništvu gozdov samo. Čeprav je bil čas pogozdovanja najprimernejši, je bila že vročina velika. Vendar je pozornost vodstva, mladine in delavstva doprinesla vse, da so se skoro vse sadike prijele.

Pogozdovano se je v treh revirjih: »Hotemež«, »Jatna« in »Loka«, in sicer 12,8 ha. Posadilo se je 84.450 sadik.

V revirju »Hotemež« so pri pogozdovanju sodelovali delavci, ljudskošolska mladina iz Radeč in dijaki nižje gimnazije iz Radeč, dočim so v revirju »Jatna«

in »Loka« izvršili pogozdovanje le delavci.

Ljudskošolska mladina je od zgoraj imenovane količine zasadila v revirju »Hotemež« v kratkih treh dneh v aprilu mesecu 4480 komadov smrekovih sadik na ploskvi od 0,70 ha, nižja gimnazija pa je v pičlih dveh dneh zasadila 1700 komadov smrekovih sadik na površini od 0,35 ha. Mladina je skupno zasadila torej 6180 komadov smrekovih sadik na ploskvi od 1,05 ha ter tako veliko doprinesla k naglemu uspehu pogozditve in je vredna vse pohvale.

Mladino ljudske šole je vodil šolski upravitelj, mladino oz. dijake gimnazije pa njih ravnatelj s profesorji.

O gnojenju in uporabi umetnih gnojil

Umetna — dodatna gnojila nudijo kmetijskim rastlinam eno, dve ali celo tri hranilne snovi (mešana gnojila). Medtem, ko vsebujejo naravna gnojila (hlevski gnoj, gnojica, straniščnik) vse potrebne hranilne snovi in zemljo tudi vsestransko izboljšujejo. Zaradi tega uporabljamo umetna gnojila vedno kot dodatek naravnim gnojilom in ako jih znamo pravilno in pravočasno uporabiti, nam pridelok zelo zvišajo in prekašajo ravno v tem naravna gnojila. Umetna gnojila pridejo v poštev zlasti tedaj, kadar primanjkuje v zemlji te ali one hranilne snovi (zaradi posebnih lastnosti zemlje in nezadostnega gnojenja z naravnimi gnojili). Tak nedostatek najboljšo nadomestimo z dodajanjem umetnih gnojil. Izključna uporaba umetnih gnojil bi bila za ugodne lastnosti zemlje škodljiva in bi bila v danih prilikah tudi predraga.

Če hočemo pravilno uporabljati dodatna umetna gnojila v svrhu večjih in boljših pridelkov, se moramo seznaniti z lastnostmi posameznih hranilnih sestavin, vsebujočih v umetnih gnojilih, kakor tudi z njimi samimi.

Vse naše kmetijske rastline rabijo za svoj uspešen razvoj nebroj hranilnih sestavin (snovi) in drugih za rast potrebnih pogojev. Večji del teh snovi je v zemlji v dovoljni količini, kjer nastajajo kot produkti razpadanja kamenja živalskih in rastlinskih odpadkov.

Manjši in za nas najvažnejši del hranilnih snovi pa vedno primanjkuje.

Zato, kadar govorimo o gnojenju, mislimo tu na dodajanje zemlji dušika, fosforja, kalija in apna, katerih snovi je tudi največ v rastlinah, ki jih jemljemo iz naših polj in katere moramo redno vračati zemlji, ako hočemo imeti obilne pridelke.

Dušik žene rastline na rast in zadržuje zorenje (daje veliko zelene mase), zato ne smemo dušičnih gnojil prepozno trositi. Koliko dušika bomo dali posameznim rastlinam, je odvisno od naslednjih činiteljev: humuzne zemlje niso hvaležne za gnojenje z dušičnimi gnojili, ker so že sama založena z dušikom v dovoljni meri, kateri nastaja pri preperevanju humuza v zemlji. Ravno tako se ne izplača obilno gnojenje z dušičnimi gnojili peščenih zemelj, kjer se z dušičnimi gnojili ne more v velikih meri zvišati pridelok. Ako gnojimo zemljo obilno s hlevskim gnojem, ni potrebno dodatno gnojenje z dušičnimi gnojili in slednjič, rastlinam, ki pridejo v kolobarju za deteljami in sploh za leguminozami, ni potrebno gnojenje z dušičnimi gnojili, ker one obogatijo zemljo z dušikom. Največ dušika rabijo krmske rastline in pesa (metuljnice ne), manj koruza, krompir in žita, še manj ajda.

Fosfor zvišuje pridelok zrnja in pospešuje zorenje. Množina uporabe je odvisna od lastnosti zemlje, od rastline, ki jo nameravamo gnojiti in od gnojenja s hlevskim gnojem. Fosfor učinkuje

bolj ali manj na vseh zemljah. Obilno gnojenje s hlevskim gnojem zmanjšuje potrebo gnojenja s fosfatnimi gnojili. Najhvaležnejše rastline za fosfatna gnojila so detelje, pesa, stročnice (fižol), žita in ajda.

Kalij zvišuje v rastlini odstotek škroba (krompir) in sladkorja (sladkorna pesa, zelenjava, sadje, grozdje).

Za višino uporabe kalijevih umetnih gnojil je merodajno naslednje: težke glinaste zemlje imajo v svojih glinastih drobcih več kalijevih spojin, zato se gnojenje s kalijem na njih ne izplača vedno. Največ kalijevih gnojil potrebujejo lahke peščene zemlje, katere gnojenje s kalijem tudi najbolje vračajo. Najbolje izrabijo zemljo na kaliju okopavine, zlasti krompir in pesa. Kakovost in množina hlevskega gnoja vpliva na množino gnojenja s kalijem tako, da čim več je gnojnice primešane gnoju, tem bogatejši je gnoj na kaliju in tem manj je treba gnojiti z dodatnimi kalijevimi gnojili.

Apno tudi služi rastlinam kot hrana. Zlasti ne morejo uspevati brez apna detelje, stročnice in ogrščice. Vendar je vloga apna v zemlji veliko večjega posrednega pomena, ker ono učinkuje indirektno na kmetijsko rastlinsko proizvodnjo. Pravilna uporaba apna kot gnojila povečuje in izboljšuje pridelke.

To bi bil le del splošnih navodil, katere moramo upoštevati pri uporabi umetnih gnojil in pri gnojenju sploh.

P. T.

(Dalje prihodnjič.)

Odredba

o delovnem času za gostinske obrate

Izvršilni odbor Okrajnega ljudskega odbora Celje-mesto določa na osnovi čl. 28, c, t. 5. Splošnega zakona o ljudskih odborih za svoje območje delovni čas za gostinske obrate tako-le:

1.

Do nadaljnjega so gostinske obratovalnice odprte:

1. gostilne do 22. ure;
2. restavracije in hoteli do 23. ure;
3. kavarne do 24. ure.

2.

V vsem ostalem velja glede obratovalnega časa gostinskih obratov kakor tudi glede kazenskih določb Odredba ministra za trgovino in preskrbo LRS o obratovalnem času za obrtne poslovalnice na ozemlju LRS (Ur. l. št. 132—32 z dne 27. 4. 1946.)

3.

Ta odredba stopi v veljavo z dnem objave. Celje, dne 18. julija 1946. Tajn. 353—46.

Izvršilni odbor Okrajnega LO Celje-mesto

priključi sosednjemu ljudskemu odboru. Izključno dirigiranje z vrha je skozinskoz napačno, ker ne odraža želja, potreb in možnosti od spodaj. Z nakazovanjem perspektiv možnosti lastne gospodarske dejavnosti se bo kraj sam najlaže orientiral, ali more imeti svoj ljudski odbor ali ne. Osnovna težnja mora biti: osnovni organ ljudstva čim bliže terenu ob določeni jasni gospodarski samostojnosti. Ljudstvo mora čutiti oblast kot svojo, ker le tako more sodelovati.

Notranji odsek ima sicer z zakonom jasno odrejeno svojo vertikalno podrejenost ministrstvu, toda notranji odsek je obenem organ ljudskega odbora. Narodna milica je obenem organ ljudskega odbora. Če bo krajevna milica pod vplivom ljudskega odbora, se bo hitro izboljševala in res služila nalogam ljudskega odbora.

Nemogoče je namreč misliti, da bo ljudski odbor nekak vzporedni organ in ne bi imel nobenega vpliva na milico. Ljudski odbor mora imeti v mejah zakona ingerence tudi na milico.

Vložiti moramo vse napore, da zatreto tendenco ustvarjanja takih organov oblasti, kakor so jih pojmovali v stari državi. Te tendence takega pojmovanja oblasti so bolj očitne v onih krajih, kjer organi oblasti niso zrasli iz narodno osvobodilnih odborov, marveč so bili le na hitro osnovani po osvoboditvi. Tem krajem moramo torej posvečati mnogo večjo pozornost.

To bi bile v kratkem najvažnejše misli gospodarsko političnih nalog kot gospodarskega temelja, na katerem morajo počivati naši ljudski odbori.

Na „Mladinski progi“

Stara brigada je odpotovala in nova je začela z delom na progi. Sprva je šlo nekoliko trdo, pojavili so se žulji. Toda te stvari niso mogle odvrniti mladine od njenega poleta. Že prve dni so dosegli normo.

Brigada trenutno gradi nasip, po katerem bo tekla proga. Delajo v dveh skupinah, ena dopoldne, druga popoldne. S samokolnicami, krampi in lopatami odhajajo na delo. Razdeljeni v četvorke kopljejo zemljo, jo navažajo, dekleta pa jo tolčejo v trden nasip.

V taborišču vlada red, dvajset šotorov je razporejenih v pravokotniku, v sredi pa stoji velik šotor, v katerem je nastanjen štab. Pred štabom vihrajo raz velikih drogov naše zastave.

Vsa brigada je razdeljena v čete. Če prideš v taborišče, opaziš vrvenje na vseh straneh. Dve četi sta na delu, ostali dve pa telovadita. Sledi ura vojaške predizobrazbe, katero vodi oficir JA. Pri kulturni uri se razdelimo v več skupin. Pevski zbor vadi nove pesmi, igralški krožek se pripravlja na novo igro, recitatorji vadijo v svoji skupini, ostali pa so zbrani v bralnih krožkih. Pri političnih urah razpravljamo o problemih

novega časa. Na mladinskih konferencah se pogovorimo podrobno o delu na progi, o vprašanih v brigadi in si postavljamo nove načrte.

Zvečer prižgemo taborni ogenj, ob katerem se zbere vsa mladina. Nastopajo recitatorji in pevci, godba zaigra. Okrog ognja zaplešemo kolo. Ob devetih zvečer zatrobi k počitku. Treba je spati, saj jutri čaka delo. Dežurni pregleda šotore, okrog taborišča pa že korakajo straže. Brigada počiva.

Prav v bližini se je nastanila brigada romunske mladine »Filimon Sarbu«, s katero smo se prav kmalu odlično razumeli. Romuni se kar niso mogli načuditi novi Jugoslaviji. Povedali so nam, kakšne težave imajo še v svoji domovini.

Na žalost pa je romunska brigada kmalu morala na nov sektor. Na poslovilnem večeru so celjski mladinci izročili lepo izdelano spomenico. Težko smo se ločili.

Pred kratkim nas je obiskala s pozdravi in darili delegacija iz Zagorja. Veselila nas je, da doma s takim ponosom spremljajo naše delo. Zupan

Na regulaciji Pesnice

Mezgovec, 24. VII. 1946

Oglašam se z nekaj vrsticami. Rada bi opisala naše življenje in delo tu ob Pesnici. Druge brigade, ki so prejele prišle, stanujejo v gradu na Dornavi, za nas pa tam ni bilo več prostora, zato smo nastanjeni v vasi Mezgovec pri kmetih. Parn, kozolcev in spanja v slamni smo se kar takoj privadili. Hrano imamo izvrstno, boljše kot doma.

Pesnica, ki jo reguliramo, ni prav nič večja od Loznice, toda škode naredi ob poplavih ogromno. S tem, da bomo izvršili to, kar smo si zadali, bomo naredili mnogo dobrega za naše kmete.

Delamo s takim navdušenjem, da se inženjerji kar čudijo naši vztrajnosti in volji. Skoraj vsak dan prekoračimo normo za 20 do 30 odstotkov.

Tudi drugje ne zaostajamo. V fizikulturi smo dosegli odlične uspehe, enako tudi v kulturi in prosveti. V nedeljo je bil v gradu mladinski miting, katerega je obiskal predsednik slovenske vlade. Miha Marinko ter nas s svojim govorom še bolj navdušil za naše delo. Obljubili smo mu, da bomo napeli res vse moči in čimprej končali to veliko delo.

Vida Grilova

Rudarji Liboj se udeležujejo na kulturnem polju

Po dolgem molku smo tudi rudarji Liboj oživel, posebno ko smo izvolili novega predsednika sindikalne podružnice Liboje tov. Albina Medveda, ki nam je dal pobudo in smernice tudi za delo na kulturnem polju.

Na njegov predlog se je vršil dne 28. junija v rudarski dvorani v Libojah sestanek delavcev, delavk in nameščenec, ki imajo voljo do kulturno prosvetnega dela. Sestanka se je udeležilo 28 članov. Izvolili so predsednika in tri člane v ožji odbor dramatskega odseka. Vsi so pokazali razumevanje za kulturno delo in si je dramatski odsek zadal nalogo, nuditi čim več razvedrila rudarjem in njihovim družinam ob prostem času in obnoviti dvorano in gledališki oder.

Prva prireditev je bila 14. julija. Dvorana je bila nabito polna. V kratkem govoru je tov. Šuler objasn timer ljudstvu načrt dela rudarjev oziroma dramatskega odseka, na kulturnem polju, potrebo graditve novega človeka in trpljenje primorskega ljudstva, ki želi priključitev k materi Jugoslaviji.

Po govoru je nastopil s svojim sporedom na novo osnovani dramatski odsek in sicer z uprizoritvijo enodejanke »Analfabet«, »Soba resnice«, in s kupletom »Debeli Žan in suhi Fran«. Izostale pa niso tudi naše rudarke-sejalke, ki so s pesmijo dvignile vrednost našega sporeda. Spored je bil dobro pripravljen in je bilo ljudstvo popolnoma zadovoljno.

Ekipa trboveljskih rudarjev v Savinjski dolini

V nedeljo 28. julija so se pripeljali trboveljski delavci v vas Bočno v Gornji Savinjski dolini. Bila je skupina pet in trideset delavcev iz sindikalne sekcije osrednje delavnice. Bili so kovači, kleparji, ključavničarji in mizarji, med njimi tudi več mladincev. S seboj na kamionu so nam pripeljali večjo množino poljskega orodja in drugega materiala. Med drugim sta bila dva štedilnika, velika gnojnična črpalka, strešnih žlebov za dve stavbi, številne motike, sekire, lonci, grablje, vile, samokol-

nice in plug. To so vse napravili z nadurnim delom.

Z veseljem in požrtvovalnostjo so se lotili tudi obnovitvenega dela v naši obnavljajoči se vasi. Kmetom so popravili mnogo poljskega orodja in opravili v njihovih obnovljenih stavbah najpotrebnejša kleparska dela. Našim gospodinjam pa so popravili kotličke, lonce in drugo kuhinjsko posodo.

Kmetje in delavci se zavedamo nujnosti sodelovanja v delu in borbi za ohranitev priborjenih pravic.

Gradnja vodovoda v Novi vasi

Za časa okupacije je opekarna »Ulmanc« z nenačrtnim izkoriščanjem zemlje na terenu Nove vasi povzročila presuševanje vodnjakov. Tako so Novovaščani ostali brez vode. Za potrebe tovarne so bili izkopani rovi, ki so odkrili vodne žile, voda se je jela stekati v dolino, vodnjaki so usahnili. Prebivalci Nove vasi so morali vsa leta okupacije hoditi po vodo v dolino in v sosednje vodnjake, ki so precej oddaljeni.

Sedaj ima Nova vas napeljan vodovod. Ljudska oblast, ki ima razumevanje

za potrebe ljudstva, je z velikimi težavami preskrbelja cevi. Ostalo so Novovaščani opravili sami. Vsi so prišli pomagat. S skupnim delom so ljudje prišli do vode, ki jim jo je primanjkovalo več let. Cel vodovodni jarek, ki so ga izkopali, je dolg 450 metrov. Delo je trajalo tri tedne. Vsak dan je delalo 15 oseb po pet do šest ur. Z napeljavo je z vodo preskrbljeno 15 družin. Tako so Novovaščani pokazali kaj zmora ljudstvo samo s skupnim delom in s pomočjo ljudske oblasti.

Iz Gornjega grada...

Gornji grad je središče zgornje Savinjske in Zadreške doline. V teku enega leta po osvoboditvi je dobil že povsem normalni videz. Če si se napotil od Mozirja proti Gornjemu gradu, te že od daleč pozdravlja Bočna s svojimi novimi domovi, katere so marljivi vaščani sami zgradili. Prav tako tudi Nova Štifta marljivo odstranjuje spomine okupatorske dobe. Povsod daleč naokoli v Zadreški in gornji Savinjski dolini je obnova v polnem teku. Mnogo truda in požrtvovalnosti pa bo še treba, da bo tudi Solčava postala to, kar je nekoč bila, biser v kroni gorskih velikanov.

Že letos se je zateklo kar lepo število letoviščarjev iz Hrvaške in Srbije v Gornji grad. Vsem v radost so čista

stanovanja in tečna hrana. Na mestnem kopališču je vsak dan zelo živahno.

Tudi pri nas v Gornjem gradu je našlo toplo in varno zavetišče mnogo Bosančkov. Marsikomu je bilo težko slovo, ko jih je domovina klicala nazaj. Neskončno se je tožilo Zehljevima, ki nimata svojih otrok, po mali Bosančici Milici. Dolgo je odlašal, končno pa se je Maks napotil v daljno Bosno, kjer je po daljšem iskanju našel blizu Tuzle svojo Milico; uradno jo je pohčeral in vrnila sta se domov v Gornji grad. Kar trije Bosančki so se odločili, da prežive v Gornjem gradu svojo mladost in se nekoč, ko dorastejo, vrnejo med svoje brate v Bosno, kjer bodo pripovedovali o dobrem in kremenitem značaju naših hribovcev. M. Trobej

Iz Sv. Jurija ob Taboru...

Po enoletnem šolskem delu med našo mladino, smo se bivši žalski tečajniki zbrali v nadaljevalnem pedagoškem tečaju v Črnučah s trdno voljo, da izpopolnimo tisto vrzel pri našem študiju, ki je nastala za časa narodno osvobodilne borbe. 41 mladih, delavoljnih ljudi napolni vsako jutro ob 7 ali 8 učilnico in pazljivo sledi težki in zgoščeni snovi, katero v kratkih prostih urah s pomočjo študijskih krožkov skupno utrjujemo. Tovarištvo v internatu nas je povežalo, da s skupnim prizadevanjem obogatimo naš duševni zaklad, da bomo mogli narodu dati čim več.

Na stenčasu se poleg zdravega humorja, stvarnih kritik in člankov nahajajo tudi dopisi iz šolskih in izvenšolskih dogodkov, naših uspehov ali neuspehov

pri delu, kajti z lastnimi izkušnjami oboroženi, bomo v prihodnjem šolskem letu stopili novim nalogam nasproti.

Toda ne samo strokovno, tudi politično se hočemo čim bolj usposobiti za nadaljnje delo, kajti naloga ljudskega učitelja, kakršni hočemo postati, zahteva to od nas. Pazljivo sledimo svetovnim dogajanjem, posebno vprašanju Trsta in Julijske krajine.

Da pa se hočemo povezati z ljudstvom tu, pričajo naše dobro uspele prireditve in sicer na Črnučah, Ježici in Dolu pri Ljubljani, kjer smo nastopili pred delavci ceste Vrhnika—Postojna in smo nudili tržaški mladini, ki se nahaja tam, našo pesem in jim predstavili pesnika — rojaka Kajuha. Ocvirk Milica

Iz naših stenčasov

Stenčas. OF Sv. Jožef je napovedal vsem ostalim celjskim stenčasom tekmovalje. Ta lep ukrep naj bo vzpodbuda vsem našim stenčasom ne samo v Celju, temveč tudi v ostalih okrajih. O tem stenčasu smo že enkrat pisali. Opremljen je z zelo dobrimi karikaturnami, v čemur mu večina naših stenčasov ne bo mogla biti kos. V ostalem je ta stenčas humorističen. Zato bo treba v tekmovalju paziti, da ne bodo začeli vsi naši stenčasi, ki se bodo udeležili tega tekmovalja, pisati v humorističnem tonu. Taka »šaljiva« oblika stenčasov ne more izpolniti vseh nalog, ki se stavlja predenj; posebno ne v krajih, ki so navezani bolj sami nase.

Kakšen naj bi bil dober stenčas, lahko vidimo v Kozjem. V nekem članku pojasnjuje ta stenčas svojim čitateljem, čemu Kozjansko še ni dobilo nižje gimnazije. To, česar naše časopisje ne more obravnavati, ker je takih vprašanj preveč, obravnava ta stenčas. Zopet v drugem članku opozarja na zbiranje bukovega žira, pojasnjuje pomen te akcije in daje navodila, kam naj bi se nabrani žir oddal.

Ko se bo tekmovalje med našimi stenčasi razširilo, bo postalo nujno, da

bodo uredniki pošiljali članke s svojih stenčasov uredništvu našega lista, ki jih bo objavljalo, tako, da bodo mogli naši čitatelji oceniti, kateri stenčas je res najboljši.

Naš spomin

Minula leta bodo še premnoga. Na delu našem se lesketalo bo ime: »Mladinska prog«. Ze črtajo v daljo proge se obrisi, iz zemlje vstajajo nasipi dolgi ter previsi. Glej, to je delo tisočev pridnih in delovnih rok. In vprašal kdo bi se: Je li mogoče? Odgovor lahek je — mi ustvarjamo — ker to mladina hoče.

Krašovec Jurček

Premiera Školjke

»Domišljija ustvarja to, kar ji kaže in nudi resničnost.«

Gorki.

Celjsko okrožno gledališče nam je v petek 26. julija zvečer postavilo na oder svoj čas preznamenito slovensko dramo. Režiser Fedor Gradišnik je z izborom tega domačega dela ponovno dokazal, da stremi za umetniško tvornostjo, ki jo terjajo čas in življenje; naše domače gledališče je v njegovih uprizoritvah dalo najpomembnejšo našo meščansko dramo iz dobe, ko je naše meščanstvo že dobilo toliko moči, da je obstajala potreba in podlaga za razvoj meščanskega gledališča. V tej dobi se je Ivan Cankar boril z zaostalim okusom naše čitalniške publike — in ne samo z okusom — ter ustvaril svojstvene meščanske drame, v katerih je dokazal, da je globlje kakor kdor koli v tistem času razumel in doživel slovensko narodno in družbeno stvarnost. Dvignil je našo dramo na evropsko višino. To pomembno dobo našega narodnega in družbenega razvoja nam predstavljajo drame, ki jih je v letošnji gledališki sezoni za naš domači oder pripravil Fedor Gradišnik.

Vsaka umetnost, še prav posebno pa gledališka ima svoje družbeno poslanstvo. Ta ni samo visoka šola naše besede, marveč se v njej ob vsaki predstavi spogleda resničnost, ki jo dihamo in živimo, z resničnostjo drame na odru. Pri odskrem delu se bolj kot pri kateremkoli drugem vprašujemo, ali nam je potrebno, ali z njim lahko presojamo sebe in svoj čas. Ali ima Školjka tisto živost, ki je neobhodni element prave umetnine, ali je Školjka delo, ki ga Gradišnik upravičeno postavlja k Cankarjevimi dramam? Ali je Školjka eno izmed psiholoških meščanskih dram, otrok našega ne ravno uspešnega naturalizma (Šorli, Govekar), ker je bil več ali manj posnetek tujega literarnega življenja, ali pa skuša biti naša domača meščanska bodisi »bilančne«, bodisi problematične narave?

Predstava Školjke je potrdila, da je delo tudi danes vredno in potrebno, torej živo. Ob njem prav lahko ugotavljamo našo notranjo bolezen in si utrjujemo naše notranje zdravje.

Kaj se je dogajalo pred nami na skromnih deskah domačega gledališča?

Nastopilo je slovensko malomeščanstvo v malomeščanskem okolju, da pred nami razreši spor, ali bolje, nasprotje med možem in ženo, med moškimi in žensko, torej eno izmed poglavitnih bioloških vprašanj, vprašanje seksualne in erotične morale, vprašanje »izživljanja«, kakor bi rekel Tonin, vprašanje »življenja«, kakor bi rekel Maks, vprašanje »greha in sreče«, »prave ljubezni« in »praznega ljubimkanja«. Kdo ima prav? Pepina, Tonin, Maks, Lubin ali Podboj? Ali morda Olga? Ni čudno, če je Cankar tako delo pohvalil: Bilo je v resnici predrzno v času silne klérikalne ofenzive, ko je veljalo, da je podoba slovenskega ljudstva na las slična belo oblečeni deklici, na odru reševati tako odkrito, neposredno in neusmiljeno tako kočljiva vprašanja. Usodna povezanost osebne in družbene morale z njenimi stvarnimi sociološkimi osnovami iz Školjke ni razvidna. To nas nekoliko moti. Usodna zaostritev gospodarskih nasprotij je posega v območje najosebnostnejših interesov; vprašanje Školjke in bisera v njej t. j. sreče ni rešljivo samo na moralnem področju, marveč ima svojo materialno, svojo družbeno osnovo. Treba je Kraigherju priznati, da nam je s svojo pozitivistično analizo z močnimi barvami, s krepkimi potezami, z jasno postavljenim problemom, z miselno ostrino, s silovitim, živim dialogom pokazal nasprotja, ki so nujno nastala v meščanskem zakonu, nasprotja med moškimi in žensko sploh. Nastala niso zaradi bioloških razlik med moškimi in žensko, zaradi nekaterih idealističnih vidikov, kakor hiti ugotavljati meščanska lažimorala, marveč zaradi socioloških, materialnih vzrokov. Antični mit, pa tudi slovenski je poznal boga ljubezni, celo več bogov te »stroke«, toda (kakor je pravilno ugotavljal Gorki) ti bogovi niso bili po-

Iz počitniške kolonije TONČKE ČEČEVE

Praznik na Grmovju

Počitniški dom Tončke Čečeve na Grmovju pri Veliki Pirešici je v nedeljo slavil svoj praznik. Po enomesečnih počitnicah na tem lepem gradiču sredi samotne sončne okolice, je 67 otrok zdravstvene kolonije iz Celja jemalo slovo. Ob sklepu so nam otroci podali zelo uspešno akademijo.

Pestri program akademije je z dobrimi pevskimi, recitajskimi in telovadnimi točkami razgibal gledalce, saj je pokazal, da se da s to deco v pičlih treh tednih pripraviti učinkovit program, ki je bil v velikem delu značilen tudi za rezultate smotrne vzgoje, kar dokazujejo tudi številni prav dobri stenčasi. In vidi se, da otroci ob teh počitnicah nikakor niso zgolj počivali, temveč so se vzgajali fizično in duševno v popolni sproščenosti in vendar ob najboljši discipliniranosti. V zdravi prirodi ob izdatni prehrani so brez izjeme pridobili na telesni teži ter so vedri in krepki vzljubili svojo novo tovariško skupnost. Hvaležno so občutili nežno skrb, ki jo svoji mladini nudi nova Jugoslavija. Da, za tako Jugoslavijo je umrla tudi junaška mučenica Tončka Čečeva, ki je po njej ta dom imenovan in katere slika je krasila tudi oder ob tej zaključni prireditvi.

Slavnosti so se udeležili tudi številni gostje iz Celja, poleg mnogih staršev otrok tudi zastopniki Okrajnega in Okrožnega ljudskega odbora, zlasti pa celjskih sindikatov, ki so prevzeli patronat tega doma in storili vse, da je bilo možno tu čim več nuditi naši mladini. S svojo pomočjo se je tu izkazala tudi celjska Nabavno prodajna zadruga, pa tudi mestna podjetja. Prireditev je obiskalo tudi učiteljstvo s fizikurnega tečaja v Celju.

osebljene naravne »temne« sile, v tem primeru spolni nagon, marveč so jih rodili delovni odnosi, socialna borba. Kakor so ti bogovi nastali, tako so tudi izginili. Eros vsemogočen, podvržen je razvilku, kakor bi rekel dr. Podboj. Da je vprašanje, ki ga postavlja pred nas Školjka, res mogoče rešiti samo na trdni sociološki podlagi, dokazuje med drugim položaj ženske, oziroma odnos med možem in ženo po raznih delih sveta dandanes. Biološke razlike so povsod ene in iste, odnosi in vezi pa se ravnaajo po družbenih odnosih.

Promiskuiteta primitivnih ljudstev in modernih Don Juanov v Školjki, gospa Bovary v francoski provinci, gospa Judit in Pepina, vse to je en sam dokaz, da seksualno vprašanje in erotična morala ne spreminjata svoje vsebine iz idealističnih, marveč iz materialnih vzrokov. Če bi to ne bilo res, bi srednjeveški krščanski fevdalizem menda ne prenesel pravice do prve noči, saj gotovo nasprotuje načelom krščanske morale. Ali je harem odpravljiva s suhim dekretom? Če bi to trdili, bi se motili prav tako kakor idealisti, ki iščejo počelo slehernega družbenega pojava v duševnih spremembah, uspehih in napakah ljudi in prav tako iščejo ozdravitve v duhovnem prerodenju ljudi. Jasno je, vsaka moralna zapoved mora imeti svojo stvarno podlago. Vzroki so v celokupni socialno-ekonomski strukturi; ozdravitev je z njenega stališča mogoča le z odstranitvijo vzrokov v tej obstoječi socialno-ekonomski strukturi.

Vrednost Školjke, objektivna in subjektivna, nam je po vsem tem jasna. Kraigherjevi junaki nas silijo k razmišljanju in zaključkom. V tem je družbeno pomembnost te meščanske drame. Zaključek pa se glasi: zakon v takem ekonomskem redu nujno postaja neznošen, zdaj za ženo, zdaj za moža, notranja nasprotja v njem ga razkrajajo in s tem odvzemajo smisel. Ženska je ponižana, prav za prav še vedno kuplje-

Odhajajočo mladino bo te dni zamenjala nova skupina celjskih otrok, ki gotovo ne bo doživela nič manj veselja, pobud in razvoja v lepem Počitniškem domu Tončke Čečeve. Kakor je grmovski gradič nekoč služil tuji fevdalni gospodi, pred vojno pa peščici protežiranih otrok, tako je danes uporabljen v dobro naše ljudske mladine, ki je jamstvo srečne bodočnosti slovenskega ljudstva.

Na izletu . . .

Pionirji in pionirke Počitniškega doma Tončke Čečeve so se v preteklem tednu povabili k svojim tovarišem, ki letujejo na Dobrni. Radovedni in željni snidenja se niso plašili dolge poti.

Mladinec Žagar je poslal našemu uredništvu vtise tega izleta. Takole opisuje: Lepo jutro je bilo oni dan, ko je odrinila četa 65 pionirjev iz naše prijazne graščine na Grmovju v posete tovarišem, ki letujejo na Dobrni. Pot nas je vodila mimo vasi Galicije, kjer je velika, a ljudem še nepoznana podzemeljska jama s številnimi kapniki. Hiteli so ob južnem pobočju Kunigunde ter dospeli v vasico Hraše. Čuden obisk je zanimal prebivalce vasi in dopovedovali smo jim, kdo smo in kam gremo. Imeli smo vtis, da ljubijo nas otroke delovnega ljudstva. Kmet Matvez se je izkazal požrtvovalnega ter nam brez premisleka otrešel kar dve slivi. Sosed nam je nudil sladkega jabolčnika. Čudno se jim je zdelo, da letujemo mi otroci delavcev, saj so doslej letovali pri Irmi Ježovnikovi v »Hofrajnu« (naše Grmovje) le deca bogatašev in petičnikov. Iz Hraše do Dobrne ni dolga pot. Nizdol je šlo hitreje kot navkreber, posebno ker nas je gnala še radovednost. Kmalu smo bili v dolini, ob potoku Dobrnici, po katerem ima ime tudi grad, ki leži ob njem in v katerem letujejo tovariši zdravstvene

kolonije RK iz Celja. Ne vem, kdo jim je povedal, da pridemo v goste! Mislili smo jih presenetiti, a oni nas slavnostno pričakajo! Pozdravna pesem: »Mi smo slovenski pionirji«, nakar so nam razkazali svoj dom. Lepo jim je in dobro, vendar je v okrilju doma »Tončke Čečeve« nad vse prijetno letovanje. Po kosilu smo morali prekršiti hišni red — popoldansko spanje je moralo odpasti na račun našega obiska. Pesem je odmevala po ozki dolinici, kjer čepi grad, pokazali smo drug drugemu svoje nastope, ki smo jih pripravljali za poslovilno akademijo. Slovo in zahvala za izkazano gostoljubje, pa prijazno vabilo, da nam vrnejo obisk, in že smo bili na poti k drugim kolonistom, ki letujejo v okrožni zdravstveni koloniji »Ivanke Uranjekove«. Ti so za cela dva kilometra bližje Dobrni ter so nastanjeni v prostorni vili, ki ji pravijo »Ružička«. Tu so tovariši iz najrazličnejših krajev našega okrožja, a največ je rudarskih otrok. Sprejem je bil prisrčen in kar domače smo se počutili med njimi. Spregovorila sta pionirja v imenu svojih kolonij. Ogledali smo si lepo nameštene spalnice, igrišča, učno sobo, a nazadnje še obednico. Posebno pozorni smo bili na njihove lepe stenčase. Sledilo je malo zabave, nakar smo se s pesmijo prisrčno poslovili ter si ogledali še zdravilišče v Dobrni. Tu je mnogo gostov. — Okrožni odbor RKS nam je dal na razpolago tovorni avto, ki nas je prepeljal nazaj na naš dom. Lepo je bilo ta dan in vsi se ga bomo še dolgo spominjali. Škoda je le, da se je tako hitro približal dan, ko je treba napraviti prostora tovarišem iz Celja, ki že nestrpno čakajo na naš odhod. Prav je — naj tudi oni letujejo. Mi smo hvaležni borcem za našo svobodo, ki so nam dali tako lepe počitnice, kakršnih doslej še nismo bili deležni.

na sužnja, ki nujno stremi po maščevanju za izgubljeno življenje; samo popolna osvoboditev ženske, popolna enakopravnost moža in žene more biti soliden temelj zakonske sreče.

Režiser in igralci so imeli po vsem tem težko in kočljivo nalogo. Reči je treba, da se je režiserju posrečilo vskladiti pozitivistično pisateljevo idejno usmerjenost z vplivi idealistične novoromantike. Kakor je pisatelj črtal in risal po naturi, po studiju in ogreval z romantično čustvenostjo, tako je tudi režiser prav spretno nakazal to ne docela prečiščeno zmes cinizma, površinskega življenja, globokega čustva in stremiljenja iz blata k soncu. Prav zaradi te zmesi nas ni motila scena, kostumi in maske, ki v celoti niso ustvarjale fin de siècletskega občutja. Morda je režiser to zunaj pustil v nemar zaradi malih možnosti našega odra, more pa biti v tem tudi del režijske ideje, češ, na probleme Školjke si dandanašnji moramo odgovoriti. S prostorom ni imel težav in ga je kakor avtor krepko obvaldal. Tako notranja kakor zunanja režija — če je to dvoje mogoče presojati vsak sebi — je zadovoljiva. Režiser je imel mnogo dela, napornega dela. Spoštovanje besedila je bilo kar preveč obzirno. Sem in tja bi bil utegnil popraviti avtorja v smislu novih slovničnih, pravopisnih in pravorečnih pravil (n. pr. konečno, se gre za . . .). Nič ne bi škodilo, če bi sem in tja kaj strnil (n. pr. Podbojev recept). Poglavlje zase je pravorečje. Z veseljem se ugotavlja izboljšanje, vendar so motili še nekateri akcenti, vokalne kvalitete in celo dialektične morfološke posebnosti. No, pravorečni slovar je sedaj izšel in tako bodo pokrajinska gledališča lažje gojila vse svojstvenosti, bogastvo in veličastnost našega književnega dialekta.

Vloga Pepine je oblikovala Sonja Rakuša. V Pepini je mnogo temperamenta, v nobeni drugi osebi toliko. Je najjasneje

zarisan značaj; take ženske Cankar ne bi mogel in je nikoli ni ustvaril. Vloga Pepine pa je kljub jasni karakterizaciji težka, naporna. Takih žensk v slovenski literaturi ni. Tudi kasnejše Kraigherjeve je ne dosejajo. Na dnu Kraigherjevega ustvarjanja čutiš strastno ljubezen do življenja. Nastopu Pepine, njeni kretnji, mimiki ni kaj oporekati, tudi govorna tehnika je na zadovoljivi višini. Njenega partnerja sem si predstavljal drugače, kakor ga je postavil Mirnik Franc. Maks je don Juan z dujnajskimi izkušnjami in njegovo obnašanje ne bi smelo biti v šibkih trenutkih s Pepino tako šibko neokretno, sušično, kakor je bilo, tudi če se izgovarja zdaj na meso, zdaj na dušo, celo pa ne, če se skuša »izmazati« z operetno čustvenostjo, da »na planincih greha ni«. V nekaterih momentih je Mirnik pokazal, da bi utegnil realistično igrati takega don Juana. Res, Maks je strahopetec, a strahopetci so vsi po vrsti, bolesti pa v njem ni prav nič. To strahopetno egoistično stremiljenje po miru sta bolje od Mirnika zaigrala Cigoj v vlogi dr. Lubina in Sedej v vlogi dr. Podboja. Podbojevo razkladanje bi utegnilo prikleniti intelektualno pozornost občinstva, a treba bi ga bilo podati plastičneje. Te plastičnosti sem pri obeh pogrešal. V zadostni meri pa jo je pokazal Gradišnik Fedor v vlogi Tonina; odigral je najbolj zamotano možko vlogo prožno, s simpatično igralsko in govorno rutino in tudi z duhom. Ob tej postavi se nehote vprašam, ali je mogoča ali ne. Gradišnik jo je naredil verjetno z isto psihološko prodirnostjo, kakor jo je izklesal avtor. Hišnega zmaja je kar dobro postavila Jurmanova, le v nastopu je treba nekaj več izglajenosti. Igralske kvalitete je pokazala tudi Rakuša Tea v vlogi Olge.

Uprizoritev Školjke je torej uspela. Nekeč je Ibsen ob neki dramii vzkliknil: »Te ljudi ne vidim pred seboj!« O ljudeh iz Školjke tega ne bi bil mogel izreči.

Prof. Orel.

Borba proti kriminalu

Zadnje čase so se v Celju in okolici vrstili dnevno ropi, razbojništva in vlomne tatvine ter nasilstva.

Celjskim preiskovalnim organom s pomočjo NM, ki so bili noč in dan v intenzivnem zasledovanju za storilci je dne 22. julija 1946 uspelo izslediti tročlansko tolpo v Zagradi pri Celju. Bili so to 18 letni Likovič Viktor iz Čreta pri Celju, 16 letni Očka Stanko iz Zagrada pri Celju in 18 letna Jereb Marica iz Zagrada pri Celju.

Ta mlada tolpa je do sedaj priznala 9 težkih zločinov in sicer: 2 vlomni tatvini v zidanice, 1 cestni roparski napad ter 6 razbojniških tatvin in nasilstev.

Povzročena škoda, ki še ni popolnoma ugotovljena, znaša po povprečni ugotovitvi preko 100.000 dinarjev.

Storilci so prihajali v nočnem času k svojim izbranim žrtvam, jih poklicali ter se izdajali za člane oblasti, OZNe in NM. Na ta način so si omogočili vstop v stanovanja, prepričali žrtve, da prihajajo po nalogu oblasti, od katerih imajo kot člani izvršiti hišne preiskave, češ, da postoji sum, da prikrivajo orožje in opremo ter da imajo veze s skrivaci. Žrtev v prepričanju, da ima opravka z legalnimi člani oblasti, je seveda naselila. Po končanih preiskavah je storilec nastopil z naperjenim orožjem, ker se je ob priliki preiskave prepričal, kje se nahaja denar, zlatnina in druge vrednosti, in pod grožnjo z naperjenim orožjem pobral vse. Pri odhodu je zločinec z naperjenim orožjem pozval žrtev na prisego, da ga ne bo izdal, odnosno oblasti javil, ker v takih primerih se povrnemo in vas pomorimo, mi smo »Križarji«.

Nadalje je uspelo preiskovalnim organom iz Celja in članom NM izslediti dne

23. julija 1946 storilce trikratne vlomne tatvine v Slovenski knjižni zavod v Celju. Bili so to otroci 14 letni Ključek Anton, 12 letni Zlahta Drago, ki sta izvršila trikratni vlom in 13 letni Macuh Marjan. Vsi navedeni stanujejo v Cankarjevi ul. 7 v Celju. Slednjega sta prva nagovorila k tretjemu vlamu. Storilci so vlomili skozi rolo, razbili izložbeno šipo, skozi odprtino zlezli v notranjost trgovine in tam pobrali precejšno količino penkalaperes in raznih otroških igrač v vrednosti okrog 27.000 dinarjev, kar je pripisati že k težkemu kaznivemu dejanju.

Opozarjamo javnost, predvsem pa starše, ki so odgovorni za vzgojo svojih otrok, da se jih bo v podobnih primerih kot sokrivce poklicalo na odgovornost.

Pasmemanja vedno

Počitniška kolonija »Tončke Čečeve« je šla dne 24. julija 1946 v Dobrno na izlet obiskat drugo kolonijo »Rdečega križa«. Sli smo peš in sicer čez Galicijo. Po enourni hoji smo prispeli že dokaj utrujeni v Hramše do neke kmetije. Na pragu nas je pozdravil prijazen, dobrodušen kmet. Ko smo ga vprašali za pot, nam jo je takoj pokazal. Naravnost presenetilo nas je njegovo vabilo. Prijazno nas je namreč povabil pod polno drevo sliv, rekoč: »Vem, da ste željni sadja, zato si ga naberite, kolikor vam je drago«. Sam je potresel dvoje dreves in z nasmehom opazoval našo deco, ki je prav pridno hitela pobirat dobrote narave.

Otroci so se mu lepo zahvalili in veseli smo nadaljevali pot. »Ta pa ni takšen kot so drugi kmetje v bližini naše

kolonije, ki nam le za visoko ceno nudijo sadja.« Res bi bilo želeti, da bi se našlo več takih kmetov, kakor je tov. Pušnik Jože (Matevž) iz vasi Hramše.

Otroci so se ga ves dan z veseljem spominjali in povsod pripovedovali o njem.

V imenu pionirjev počitniške kolonije »Tončke Čečeve«

Vida Malenšek

O pobiranju prostovoljnih prispevkov

Veliko se je že pisalo in so se dajala navodila glede pobiranja prostovoljnih prispevkov. Opaziti je bilo celo primere neupravičenega nabiranja. Zaradi tega ponovno opozarjamo prebivalstvo, da naj v primerih, kjer bi zaslutili neupravičeno nabiranje, zahtevajo dovoljenje za nabiranje. Čim bi se nabiralec ne mogel izkazati z dovoljenjem, ki ga upravičuje za nabiranje, je istega takoj prijaviti pristojnim organom NM, ki bodo pokrenili potrebno, da se izključijo zlorabe.

Dežurna služba zdravnikov

za zavarovance Fed. zav. za social. zav. pri filiali Celje

za mesec avgust 1946

Dne 4. avgusta 1946: dr. Raišp Ivan,

Dežurna služba se prične ob sobotah, oziroma ob dnevu pred praznikom ob 12. uri in traja do ponedeljka, oziroma do dneva po prazniku do 8. ure zjutraj. Zdravstveno vodstvo.

Fizkulturni tečaj za učiteljstvo v Celju

15. julija se je pričel v Celju petnajst-dnevni fizkulturni tečaj za učiteljstvo osnovnih šol celjskega okrožja. Tečaja se je udeležilo 20 tovarišev in 30 tovarišic. Tečaj je obsegal praktična in teoretična predavanja, kjer so se tečajniki seznanili s smernicami fizkulturnega dela na podeželju, številni predavatelji iz političnih in vojaških forumov so pregledno predavali o političnih, gospodarskih kakor tudi o zdravstvenih problemih širokih ljudskih množic.

Ob zaključku tečaja so se vršila tekmovanja v vseljudskem peteroboju, kjer je tekmovalo 12 učiteljev in 18 učiteljic. Doseženi rezultati so z ozirom na začetek fizkulturnega udejstvovanja zadovoljivi. Tako je prva vrsta pri učiteljih dosegla 266, pri učiteljicah pa 200 točk. Od posameznikov je pri učiteljih zmagal Klun Franc z 49,5 (od 50) točkami pred Glonar Ivanom in Habjančič Milanom s 45 točkami. Pri ženskah je zmagala Pečnik Sonja z 41 točkami, sledi Cajnko Slava s 36 in Budin Slava s 35 točkami.

Tečajniki, ki so tečaj redno in z veseljem obiskovali, bodo s pridobljenim znanjem mnogo pripomogli k populariziranju fizkulturnega gibanja med našim ljudstvom.

PISARNIŠKO OPREMO

posamezne dele, prodaja Celjska mestna hranilnica v Celju.

Fizkultura

Prvenstvo celjskega okrožja v lahki atletiki

V soboto 27. in nedeljo 28. julija se je vršilo na stadionu FD Olimpa v Celju prvenstvo celjskega okrožja v lahki atletiki. Na dobro organizirani prireditvi je sodelovalo 121 tekmovalcev in tekmovalk 9 društev celjskega okrožja, od katerih je postavil na start največ tekmovalcev FD Olimp iz Celja, in sicer 44. Zelo častno so bila zastopana tudi ostala društva iz okrožja, predvsem Konjice in FD Rudar iz Trbovelj. Največ uspehov so dosegli tekmovalci in tekmovalke FD Olimpa, ki so dosegli 19 prvih mest, tekmovalci FD Celja 5, FD Teharja 3, FD Konjic 1 in FD Rudarja 1 prvo mesto od 29 možnih. Silna vročina je precej vplivala na izide, posebno na teke daljših prog.

V moških panogah se je posebno uveljavil Črepinšek (FD Olimp), ki je brez večjega navora zmagal pri tehkih na vseh progah do 400 metrov. Kot Črepinšek pri moških, je na kratkih progah zmagala Alma Butja (FD Teharje). Pri teku na 60 metrov je ta tekmovalka dosegla najboljši izid po osvoboditvi, ki je le za desetinko sekunde slabši od obstoječega jugoslovanskega rekorda. Tudi na 200 metrov je ista tekmovalka dosegla najboljši izid po osvoboditvi. Nihče pa ne bi pričakoval, da se bo morala boriti za zmago pri teku na 100 metrov, ko je še pri osemdesetih metrih vodila Reharjeva (FD Olimp). Lepo borbo sta nutila na 1500 metrov Grabar in Polutnik (oba FD Olimp), kar je imelo za posledico za naše prilike zelo dober čas 4:19,7. Pri metih smo videli kot gosta ing. Stepišnika, ki je v metu krogle dosegel 12,25 m, kar je najboljši letošnji izid v Sloveniji. Tudi v metu diska, posebno pa še v metu kladiva je daleč prekašal svoje tovariše. Čudno, da so neceljski tekmo-

valci dosegli ravno v tehničnih panogah, to je v metu kopja in skoku v višino edini prvi mesti. Tako je v metu kopja zmagal s sicer slabšim izidom 41,30 m Rudolf Vanjo (FD Konjice), pri skoku v višino pa Ličar (FD Rudar, Trbovlje) 160 cm. Povprečno najboljše izide so dosegla dekleta pri skoku v daljino, kjer je zmagovalka Posinekova (FD Olimp) dosegla odličnih 4,81 m, kar jo postavlja na drugo mesto jugoslovanske lestvice, dočim je celo peta Reharjeva (FD Olimp) dosegla še vedno 4,57 m, kar bi lani zadostovalo za zmago na državnem prvenstvu! Tek preko zaprek je prinesel zmago pri moških na obeh progah, to je na 110 m in 400 m, Črepinšku, pri ženskah na 80 m pa Gradišerjevi (FD Olimp). Štafeti je obe zmagal FD Olimp. Posebno čas ženske štafete 56,0 sek. je odličen.

Po svoji množični udeležbi in dobrih izidih je bila ta lepa dvodnevna prireditve, kateri je prisostvovalo kljub hudi vročini precej gledalcev, ponoven dokaz, da si lahka atletika osvaja vedno več pristašev med našo mladino, in to ne samo v mestu, marveč tudi na deželi.

Tehnični izidi tekmovalca:

MOŠKI:

1. 110 metrov zapreke (7 tekmovalcev): 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp) 19,0; 2. Stavbe Ivan (FD Olimp) 19,1; 3. Božič Silvo (FD Celje) 20,3.
2. 100 metrov (24 tekmovalcev): 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp) 11,6; 2. Petauer Fr. (FD Teharje), Zohar Franc (FD Teharje) 11,9; 3. Herman Oto (FD Olimp), Stavbe Ivan (FD Olimp) 12,0.
3. 200 metrov (11 tekmovalcev): 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp) 24,0; 2. Polutnik Mirko (FD Olimp) 25,8; 3. Božič Silvo (FD Celje) 26,2.
4. 400 metrov (7 tekmovalcev): 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp) 54,8; 2. Horjak Franc (FD Laško) 58,6; 3. Lončar Boris (FD Olimp) 60,5.
5. 800 metrov (2 tekmovalca): 1. Polutnik Mirko (FD Olimp) 2:11,0; 2. Božič Silvo (FD Celje) 2:12,1.
6. 1500 metrov (16 tekmovalcev): 1. Grabar Franc (FD Olimp) 4:19,7; 2. Polutnik Mirko (FD Olimp) 4:21,3; 3. Kopitar Marjan (FD Celje) 4:41,5.

7. 5000 metrov (9 tekmovalcev): 1. Grabar Franc (FD Olimp) 17:02,8; 2. Črepinšek Vinko (FD Olimp) 18:06,5; 3. Knez Jože (FD Rudar) 18:49,9.

8. 10.000 metrov (6 tekmovalcev): 1. Štajner Valter (FD Olimp) 36:07,9; 2. Vlah Franc (FD Rudar) 38:59,0; 3. Smit Dolfi (FD Rudar) 42:35,9.

9. 400 metrov zapreke (5 tekmovalcev): 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp) 63,5; 2. Stavbe Ivan (FD Olimp) 65,8; 3. Uršič Dominko (FD Olimp) 66,0.

10. 4x100 metrov (2 moštvi): 1. FD Olimp 48,8; 2. FD Teharje 50,2.

11. Skok s palico (4 tekmovalci): 1. Stavbe Ivan (FD Olimp) 2,90 m; 2. Čater Vili (FD Olimp) 2,40 m; 3. Golc Edi (FD Olimp) 2,30 m.

12. Skok v višino (11 tekmovalcev): 1. Ličar Anton (FD Rudar) 160 cm; 2. Kokol Egon (FD Laško) 155 cm; 3. Vončina Bojan (FD Konjice) 155 cm.

13. Skok v daljino (12 tekmovalcev): 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp) 6,13 m; 2. Pisanec Stanko (FD Konjice) 5,67 m; 3. Vončina Bojan (FD Konjice) 5,61 m.

14. Troskok (11 tekmovalcev): 1. Črepinšek Lojze (FD Olimp) 11,77 m; 2. Uršič Dominko (FD Olimp) 11,45 m; 3. Stavbe Ivan (FD Olimp) 11,29 m.

15. Met krogle (17 tekmovalcev): 1. Golc Edi (FD Olimp) 10,63; 2. Osetič Rudolf (FD Olimp) 10,62; 3. Lipar (FD Rudar) 10,24.

16. Met kopja (19 tekmovalcev): 1. Rudolf Vanjo (FD Konjice) 41,30; 2. Verdev Jože (FD Teharje) 37,74; 3. Rojc (FD Celje) 37,70.

17. Met diska (13 tekmovalcev): 1. Golc Edi (FD Olimp) 33,50; 2. Uršič Dominko (FD Olimp) 32,69; 3. Vončina Tugomer (FD Konjice) 32,41.

18. Met kladiva (5 tekmovalcev): 1. Osetič Rudolf (FD Olimp) 27,10; 2. Golc Edi (FD Olimp) 22,48; 3. Uršič Dominko (FD Olimp) 21,28.

ZENSKE:

19. 60 metrov (24 tekmovalk): Butja Alma (FD Teharje) 8,1 (najboljši izid po osvoboditvi!); 2. Posinek Vera (FD Olimp) 8,2; 3. Rehar Fani (FD Olimp) 8,3.

20. 80 metrov zapreke (5 tekmovalk): 1. Gradišer Dagmar (FD Olimp) 14,9; 2. Posinek Vera (FD Olimp) 15,0; 3. Deržek Slava (FD Celje) 15,1.

21. 100 metrov (11 tekmovalk): Butja Alma (FD Teharje) 13,6; 2. Posinek Vera (FD Olimp) 13,8; 3. Rehar Fani (FD Olimp) 13,8.

22. 200 metrov (6 tekmovalk): 1. Butja Alma (FD Teharje) 28,2; 2. Posinek Vera (FD Olimp) 28,4; 3. Dobnik Milica (FD Celje) 29,4.

23. 800 metrov (2 tekmovalki): 1. Agrež Danica (FD Celje) 2:49,3; 2. Bizjak Olga (FD Rudar) 2:55,0.

24. 4x100 metrov (2 družini): 1. FD Olimp 56,0; 2. FD Celje 56,5.

25. Met diska (4 tekmovalke): 1. Deržek Slava (FD Celje) 23,87; 2. Oset Zora (FD Celje) 21,64; 3. Medvež Silva (FD Celje) 21,54.

26. Met kopja (2 tekmovalki): 1. Deržek Slava (FD Celje) 28,72; 2. Kos Ivanka (FD Olimp) 19,82.

27. Met krogle (5 tekmovalk): 1. Deržek Slava (FD Celje) 9,52; 2. Oset Zora (FD Celje) 8,15; 3. Bizjak Marica (FD Rudar) 7,76.

28. Skok v višino (7 tekmovalk): 1. Deržek Slava (FD Celje) 130 cm; 2. Keršič Mileva (FD Celje) 130 cm; 3. Posinek Vera (FD Olimp) 130 cm.

29. Skok v daljino (6 tekmovalk): 1. Posinek Vera (FD Olimp) 481; 2. Butja Alma (FD Teharje) 474; 3. Majcen Milka (FD Olimp) 460; 4. Gradišer Dagmar (FD Olimp) 459; 5. Rehar Fani (FD Olimp) 457.

FD Kranj : FD Celje 2 : 0 (1 : 0)

V nedeljo 28. julija so imeli igralci FD Celja v gosteh moštvo FD Kranja, ki je na ta način vrnilo obisk, ki so ga pred mesecem naredili Celjani v Kranju.

Lepo vreme je zvrnilo prebivalce našega mesta na kopanje in sprehode v naravo tako, da je bilo na tekmi, ki se je vršila na Glaziji, precej manj gledalcev kot običajno, pa še ti so odhajali po končani prireditvi razočarani z igrišča.

Le po samem začetku, je moštvo FD Celja prikazalo igro, kakršne smo vajeni zadnje čase, kmalu nato pa je popolnoma odpovedalo. Vzrok, vsaj delni, je bila poškodba srednjega krilca, ki ga je zamenjal nato vratar, tega pa rezervni vratar, ki se je prav dobro obnesel. Prav gotovo pa ni nikakor umestno, da nekateri igralci igrajo, kot bi bili edini poklicani voditi žogo in preigravati nasprotnika, čeprav je nogomet igra skupnosti enajstih igralcev, ki tvorijo celoto.

Tudi drugi polčas ni spremenil slike. Moštvo FD Kranja je imelo iniciativo skozi v rokah, le zadnje minute si je domače moštvo zopet opomoglo, toda bil je to le labodji spev, ki ni rodil znižanja izida in so tako gosti zasluženo zmagali.

Reševanje delovnih sporov

Uradni list FLRJ šte. 56 z dne 12. julija objavlja zakon o potrditvi, spremembah in dopolnitvah zakona o reševanju delovnih sporov.

Delovni spori so taki spori, ki nastanejo iz delovnih odnosov med delavci ali nameščenci in delodajalci v zasebnih, združenih in državnih podjetjih in v zasebnih, združenih ali javnih organizacijah in ustanovah. (Člen 1.)

O delovnih sporih sodijo delovna sodišča. Za sojenje v delovnih sporih na prvi stopnji je ne glede na vrednost spora pristojno sodišče kot delovno sodišče. (Člen 2.)

Krajevna pristojnost prvostopnega delovnega sodišča se določi po kraju, kjer se je delo opravljalo ali se je imelo opraviti, po kraju, kjer je poslovalnica podjetja oziroma sedež organizacije ali ustanove, ali po kraju, kjer je bila sklenjena pogodba. (Člen 3.)

Tožba se vložijo pri delovnem sodišču prve stopnje pisмено ali ustno na zapisnik. (Člen 4.)

Zoper prvostopno sodbo se smejo stranke pritožiti na pristojno okrožno sodišče kot delovno sodišče druge stopnje v treh dneh po vročitvi sodbe.

Pritožba se izroči prvostopnemu delovnemu sodišču pisмено ali ustno na zapisnik. (Člen 5.)

V postopku pred delovnimi sodišči se ne plačajo nikake takse. (Člen 8.)

Letni odmor delavcev in nameščencev ter dopust žena pred in po porodu

V Uradnem listu FLRJ št. 56 z dne 12. t. m. je izšla uredba, ki daje vsem

delavcem in nameščencem in uslužbenecem, ki so najmanj 11 mesecev zaposleni v istem podjetju, uradu, ustanovi, organizaciji oziroma pri istem privatnem delodajalcu, pravico do plačanega odmora. Letni odmor znaša najmanj 14 dni, lahko pa je tudi daljši, največ pa 30-dnevni, in to za one, katerih doprinos pri delu ali drugi pogoji dela zahtevajo daljši počitek. To se v prvi vrsti nanaša na udarnike in splošno na vse one, ki najbolj doprinašajo k povečanju produktivnosti ali izboljševanju ter kvaliteti proizvodov ter se izkazujejo z marljivostjo in vestnostjo. Pravico do odmora daljšega od 14 dni ima tudi delovna inteligenca, zaposlena v napornih intelektualnih poklicih, dalje oni, ki delajo pod težjimi pogoji, strokovnjaki, katerih delo zahteva posebne napore, kakor tudi oni, ki so zlasti izčrpani ali ki niso imeli počitka zaradi udeležbe v narodno osvobodilni borbi, ilegalnem delu, ujetništvu itd.

Voditelji podjetij, ustanov itd. so dolžni izvajati odredbe te uredbe v praksi vestno in točno ter so sindikalne organizacije oni činitelj, ki mora pomagati pri pravilnem dodeljevanju letnega odmora.

Ista številka Uradnega lista prinaša uredbu, ki določa, da imajo vse žene, ki se nahajajo v delovnem razmerju (delavke in nameščence), pravico do 6-tedenskega dopusta pred in 6-tedenskega dopusta po porodu.

Okrožna obrtniška zveza v Celju

Cenik za čevljarska dela

(Uradni list SNOS-a in Narodne vlade Slovenije šte. 53 od 17. novembra 1945)
Najvišje cene za čevljarska dela se določajo takole:

I. Nova in polnova obutev:

A. MOŠKA:

	Delo in material		Samo delo	
	šivani	zbiti	šivani	zbiti
1. Skornji iz boksa ali kroma	1450.—	1380.—	580.—	495.—
2. Skornji iz boksa ali kroma, polnovi, s celim podplatom	900.—	820.—	380.—	300.—
3. Gorski ali smučarski čevlji iz kroma	830.—	715.—	385.—	290.—
4. Visoki čevlji iz boksa	580.—	530.—	295.—	245.—
5. Nizki čevlji iz boksa	540.—	490.—	290.—	240.—
6. Polnovi čevlji, visoki ali nizki	310.—	282.—	172.—	144.—

B. ŽENSKA:

1. Skornji iz boksa ali kroma	1145.—	1070.—	490.—	400.—
2. Gorski ali smučarski čevlji iz kroma	745.—	6.15.—	350.—	255.—
3. Visoki čevlji iz boksa	550.—	490.—	395.—	245.—
4. Nizki čevlji iz boksa	495.—	445.—	290.—	240.—
5. Polnovi čevlji, visoki ali nizki	260.—	333.—	155.—	131.—

C. OTROŠKA:

1. Gorski ali smučarski čevlji št. 30 do 35	590.—	510.—	285.—	210.—
2. Visoki ali nizki čevlji iz boksa št. 30—35	—	350.—	—	165.—
3. Visoki ali nizki čevlji iz boksa št. 25—29	—	255.—	—	125.—

II. Popravilo:

A. MOŠKA:

1. Templanci gorskih čevljev	145.—	125.—	80.—	60.—
2. Templanci	106.—	90.—	54.—	40.—
3. Popravilo pet	—	43.—	—	20.—
4. Cele nove pete	—	75.—	—	40.—

B. ŽENSKA:

1. Templanci gorskih čevljev	116.—	98.—	73.—	50.—
2. Templanci	75.—	64.—	50.—	40.—
3. Popravilo pet št. 1—4	—	21.—	—	14.—
4. Popravilo pet št. 5—8	—	29.—	—	18.—
5. Popravilo pet gorskih čevljev	—	44.—	—	26.—
6. Cele nove pete, usnjene ali lesene preoblečene	—	74.—	—	46.—

C. OTROŠKA:

1. Štev. 20 do 27:				
Templanci	50.—	38.—	35.—	25.—
Popravilo pet	—	19.—	—	13.—
Cele nove pete	—	30.—	—	20.—
2. Štev. 28 do 34:				
Templanci	66.—	54.—	46.—	37.—
Popravilo pet	—	29.—	—	20.—
Cele nove pete	—	48.—	—	32.—

C. KRPAJE ČEVLEJEV:

Krpa na podplatih ali petah po velikosti	6.— do 20.—
Krpa na gornjih delih po velikosti	3.— do 10.—
Usnjeni vložki po velikosti	10.— do 20.—
Platneni vložki po velikosti	5.— do 15.—

D. POPRAVILA GALOŠ:

1. Moški templanci	60.—
2. Moške pete	31.—
3. Ženski templanci	52.—
4. Ženske pete	34.—
5. Krpe po velikosti	3.— do 10.—

V ceni za delo so vračunani stroški za lesene klince, sekance, žičnike, dreto, vosek, polituro, smolo, apreturo, sukane, klej in rinčice. Kovanje gorskih in drugih čevljev se računa posebej po zamudi časa in cenah materiala.

Za deske in dekliske čevlje od št. 36 do št. 39 veljajo iste cene kakor za ženska dela.

Za templance iz gume v debelini nad 5 mm, pribite z lesenimi klinci, veljajo cene kakor za templance iz usnja.

Za dela s plutovino, kakor tudi za ostala dela, ki v ceniku niso navedena, je dopustno računati cene sorazmerne prednjim cenam, glede na zamudo časa in porabo materiala.

Cene iz 1. člena te določbe veljajo za čevljarska ročna dela, izvršena neposredno za potrošnika. Cene obutvi, izdelani za trgovino ali na industrijski način morajo biti nižje ter bodo določene posebej.

Okrožni ljudski odbori lahko določijo glede na krajevne razmere za vse okrožje ali pa za posamezne okraje nižje cene od prednjih.

Imetniki čevljarskih obrtov morajo izvesti uradni cenik v svojih obratovalnicah na dobro vidnem mestu.

Cene, določene s to odločbo, veljajo od 1. julija 1946 dalje, kolikor niso računani dokončno urejeni.

Vozove

z gumami in železnimi obroči od 2 in pol do 5 ton nosilnosti prodaja mlin Franc MAJDIČ, Vir pri Domžalah.

5—2

CELJSKA MESTNA HRANILNICA
v Celju — nasproti kolodvoru — sprejema vloge in daje posojila.

Zadrušam, gostilničarjem in prebivalstvu!

Sadjevec iz zgodnjega sadja dobite po izredno nizki ceni

5 dinarjev za 1 liter

takoj in v vsaki količini v

Tovarni sadnih sokov in marmelade

CELJE — SP. HUDINJA

Kličite našo telefonsko številko 359 in naročite takoj

Imeti morate lastno posodo

Jože Dolinar

elektroinstalater, avtoelektrikar, previjanje električnih motorjev, polnjenje akumulatorjev, magnetiziranje vžigalnih naprav.

Celje, Miklošičeva ul. 2

Vsemu občinstvu sporočam, da sem ponovno odprl mojo po okupatorju odvzeto trgovino z mešanim blagom

Slavko Šafar • Celje
Stanetova ul. 16

Slasčičarna **Zimšek**

Celje, Prešernova ulica

priporoča vsak dan sveže pecivo in sladoled po najnižjih cenah

2—2

CELJSKA MESTNA HRANILNICA

◆ NASPROTI KOLODVORU ◆

2—2